

UNIVERSALUS DIZAINAS MOKYMUISI

2024 – 11 – 20

**Lina Bartkevičienė
Direktoriaus pavaduotoja
ugdymui**

ĮTRAUKUSIS UGDYMAS

Sąlygų **visų mokinių** dalyvavimui bendrose ugdymosi veiklose sudarymas, eliminuojant galimus mokymosi barjerus.

UNIVERSALUS DIZAINAS

Mokslo įrodymais pagrįsta ugdymo prieiga, pripažįstanti **individualius mokinių skirtumus** ir suteikianti visiems vienodas galimybes pasiekti sėkmę per lanksčių ugdymo **tikslų, ugdymo metodų, priemonių, mokinių pasiekimų vertinimo būdų** taikymą.

Tai ugdymo prieiga, lengvinanti įtraukiojo ugdymo įgyvendinimą ir stiprinanti jo tvarumą formaliuoju ir neformaliuoju būdu visuose švietimo lygiuose.

NAUJOS SĄVOKOS

UGDYMOŠI BARJERAI

tai dėl **riboto** ugdymo turinio **prieinamumo**, mokymo ir pasiekimų vertinimo metodų, **mokinių turimų žinių ar gebėjimų stokos**, individualių mokinių savybių **atsirandantys barjerai** pasiekti numatytų ugdymosi tikslų.

PASTOLIAI UGDYME

tai priemonių, ugdymo būdų, nukreipiančių klausimų ir kitų laikinos **paramos priemonių** pasiūlymas mokiniams, sudarant sąlygas savarankiškai pasiekti numatytų ugdymosi tikslų.

NEUROKOGNITYVINIAI PROCESAI

KODĖL MOKAUSI? EMOCINIAI TINKLAI

Skirtingos įtraukimo ir
sudominimo
priemonės ir būdai

KO MOKAUSI? PAŽINIMO TINKLAI

Skirtingos priemonės
ir būdai informacijai
pristatyti

KAIP MOKAUSI? STRATEGUOJANTYS TINKLAI

Skirtingos veiklos ir
žinojimo raiškos
priemonės ir būdai

EMOCINIAI TINKLAI (KODĖL MOKAUSI?)

Tai neuronų tinklai, kurie padeda mokiniams suprasti, **kaip elgtis su informacija**, kurią atpažįsta pažinimo ir strateginiai tinklai.

Emociniai tinklai reguliuoja emocijas – suaktyvina hormonus, darančius įtaką biologiniam atsakui, nustato emocinę būseną ir **formuoja emocines reakcijas į aplinką**.

Remdamiesi išgyvenamomis emocijomis, biologiniu atsaku ir motyvacija, mokiniai (-ės) išsikelia prioritetus ir **nusprendžia, kaip aktyviai dalyvaus mokymosi procese**.

PAŽINIMO TINKLAI (KO MOKAUSI?)

Tai neuronų tinklai, kurie **priima ir interpretuoja signalus**, gaunamus jutimo organais (regos, klausos, lytėjimo ir kt.).

Šie tinklai įgalina mokinius **atpažinti objektus ir modelius**: raides, matematinius reiškinius, istorinius faktus, figūras ir pan.

Mokymosi veiklos skirtumas lemia **neurologiniai ir patirtiniai** skirtumai. Patirtiniai skirtumai – jau turima ir atmintyje saugoma informacija, leidžianti iš naujo atpažinti ir perkonstruoti jau pažintus modelius.

STRATEGUOJANTYS TINKLAI (KAIP MOKAUSI?)

Tai neuronų tinklai, kurie fiziškai ir kognityviai **reaguoja į atpažintus informacijos modelius** ir valdo sudėtingą atsaką į juos procesą.

Šie tinklai įgalina mokinius **planuoti**, savarankiškai stebėti ir atlikti veiksmus.

Strateguojantys tinklai – aukščiausio lygio vykdomosios funkcijos, kurios dalyvauja **nustatant veiklos tikslus**. Jų skirtumai mokantis gali pasireikšti atliekant įvairaus sudėtingumo užduotis – nuo užsirašymo iki planavimo, alternatyvių būdų kūrimo arba pagalbos paieškos.

PAMOKOJE

1

KODĖL MOKOMĖS

Norint padidinti mokinių susidomėjimą ir įsitraukimą, rekomenduojama pasiūlyti **kelias mokymosi priemones.**

2

KO MOKOMĖS

Kad besimokantieji įgytų vertingą pamatinį supratimą, rekomenduojama **pateikti informaciją keliais būdais.**

3

KAIP MOKOMĖS

Kad besimokantieji suprastų ir įvertintų, ką jau žino, rekomenduojama **pateikti įvairių užduočių.**

KODĒL MOKOMĒS PRIEMONĒS MOKINIAMS SUDOMINTI

1. Aš taikau ģvairus mokiniu
sudominio būdus pamokoje.

2. Aš pasiūlau skirtingu būdu
savarankiškam mokiniu pastangu ir ju
atkaklumo pamokoje išlaikymui.

3. Aš suteikiu galimybę naudotis
ģvairiomis įtraukimo priemonėmis
siūlydamas skirtingu būdu
savireguliacijai.

TAIP	IŠ DALIES	NE
27 (47%)	30 (52%)	1
TAIP	IŠ DALIES	NE
14 (24%)	41 (71%)	3
TAIP	IŠ DALIES	NE
23 (40%)	34 (59%)	1

KO MOKOMĒS PRIEMONĒS INFORMACIJAI PRISTATYTI

1. Aš **šalinu mokymosi barjerus**, trukdančius mokiniams mokytis, pateikdamas tą pačią informaciją skirtingais būdais.

2. Aš užtikrinu, kad būtų suteikti skirtingi būdai **sudėtingoms sąvokoms ir simboliams suprasti**.

3. Aš suteikiu mokiniams skirtingų būdų pamokose **gilesniam supratimui**.

TAIP	IŠ DALIES	NE
19 (33%)	37 (64%)	2
TAIP	IŠ DALIES	NE
19 (33%)	39 (67%)	0
TAIP	IŠ DALIES	NE
13 (22%)	39 (67%)	6

KAIP MOKOMĖS PRIEMONĖS MOKYMOSI VEIKLAI IR REZULTATAMS PADEMONSTRUOTI

1. Aš suteikiu mokiniams **galimybių fiziniams veiksams** pamokoje atlikti.

2. Aš suteikiu galimybę pamokoje naudotis **įvairiomis veiksmo ir išraiškos priemonėmis** saviraiškai ir komunikacijai pademonstruoti.

3. Aš suteikiu galimybę pamokoje **valdomosioms funkcijoms** atlikti (mokymosi strategijų pasirinkimui, mokėjimas mokytis).

TAIP	IŠ DALIES	NE
28 (48%)	29 (50%)	1
TAIP	IŠ DALIES	NE
19 (33%)	38 (66%)	1
TAIP	IŠ DALIES	NE
6 (10%)	45 (77%)	7

UDM PAMOKA

Lankstus pamokos uždavinys

- Barjerai
- Pastoliai ir pastoliavimas

Lankstumas organizuojant veiklą pamokoje:

- **skirtingos priemonės ir būdai informacijai pristatyti**
(ko mokausi?)
- **skirtingos veiklos ir žinojimo raiškos priemonės ir būdai**
(kaip mokausi?)
- **skirtingos mokinių įtraukimo ir sudominimo priemonės ir būdai** (kodėl mokausi?)

Formuojamasis vertinimas

